

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Danielem Spratkem, Ph.D. ve věci

žalobce: V. T.
zastoupeného advokátkou Mgr. Beatou Kaczynskou
sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín

proti
žalovanému Generální ředitelství cel
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 49122-2/2021-900000-314 ze dne 21. 10. 2021, ve věci přestupku na úseku užívání pozemních komunikací,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 8. 12. 2021 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 49122-2/2021-900000-314 ze dne 21. 10. 2021, jímž bylo k odvolání žalobce zčásti změněno a zčásti potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj č. j. 102587-8/2021-570000-12 ze dne 11. 8. 2021. Žalobce byl uznán vinným z přestupku dle § 42a odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), kterého se jako řidič ve formě nevědomé nedbalosti dopustil tím, že dne 12. 3. 2021 v čase 13:59 hod. užil vozidlo tovární značky Škoda Octavia RS šedé barvy, r. z. X v systému časového zpoplatnění na komunikaci D56, mimo obec Ostrava, ve směru na Ostravu, EXIT 40, bez úhrady časového poplatku. Pokuta ve výši 3 000 Kč, uložená žalobci Celním úřadem, byla žalovaným snížena na 1 000 Kč. Dále byla žalobci uložena povinnost k náhradě nákladů řízení spojených s projednáváním přestupku ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce ve své žalobě namítal, že žalovaný se dostatečně nevypořádal s tím, že prvostupňový orgán neodůvodnil dostatečně svůj závěr o formě zavinění (nevědomá nedbalost). Dále namítal, že nemá oporu ve spise tvrzení žalovaného, že se žalobce na potvrzení o zakoupení dálniční známky „vůbec nepodíval“. Žalobce dále uvedl, že nemohl chybu upozorovat, kdy sám žalovaný učinil nesporným skutečnost, že na potvrzení nelze rozeznat rozdíl mezi „M.“ a „M.“. Nebyl také povinen si povšimnout chyby uvedené drobným písmem – a to „GR“ namísto „CZ“. Žalobce dále nesouhlasil s tím, že si měl dle žalovaného „dodatečně ověřit“ údaje zaevidované pracovníci pošty; naopak považoval pracovníci za osobu odborně kvalifikovanou, u níž je třeba presumovat správnost záznamu. Dále žalobce namítal, že žalovaný nepřihlédl k tomu, že v roce 2021 byla elektronická dálniční známka zavedena nově, a proto by měly být na žalobce kladeny nižší nároky, než kdyby se jednalo o dlouhodobě „zažitý“ úkon. Žalovaný dle žalobce nedostatečně zhodnotil společenskou škodlivost jednání, kdy pouze nízkou společenskou škodlivost uvedl jako důvod pro snížení pokuty; v projednávané věci měla absence společenské škodlivosti vést k vyvinění žalobce.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 21. 2. 2022 uvedl, že se obsáhle zabýval zaviněním žalobce, přičemž dospěl k závěru, že žalobce nezachoval ani minimální míru opatrnosti. Pokud se týče závěru žalovaného, že se žalobce na potvrzení o koupi dálniční známky ani nepodíval, pak tento opírá o samotná tvrzení žalobce uvedená v odporu a odvolání. Společenskou škodlivostí se žalovaný podrobně zabýval v napadeném rozhodnutí, na něž plně odkázal.

IV. Posouzení věci soudem

4. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil následující: Dne 12. 3. 2021 v 13:59 hod. bylo při kontrole vozidla tov. zn. Škoda Octavia, r. z. X, na pozemní komunikaci D56 ve směru

na Ostravu (exit 40) pracovníky Policie ČR zjištěno, že toto vozidlo, řízené žalobcem, nemá uhrazen časový poplatek (elektronickou dálniční známku). Policie sepsala oznámení o přestupku a žalobce do protokolu uvedl, že doklad o úhradě dálničního poplatku je uložen u účetní společnosti DAMFI v Třinci. Celní úřad následně vydal dne 3. 6. 2021 příkaz č. j. 102587-3/2021-570000-12, jímž uznal žalobce vinným z přestupku a uložil mu pokutu ve výši 3 000 Kč. Na základě včasného odporu žalobce byl příkaz zrušen. Žalobce v odporu uvedl, že není majitelem předmětného vozidla, avšak byl to on, kdo elektronickou dálniční známku

zakoupil. Na kontaktním místě České pošty však byla chybně zaevidovaná registrační značka, kdy bylo použito písmeno „O“, namísto číslice „0“ a u zkratky státu bylo místo „CR“ uvedeno „GR“. Z fotokopie dokladu o zakoupení dálniční známky nebylo možné rozdíly mezi písmenem a číslicí rozpoznat. Správní orgán argumenty uvedené v odporu neakceptoval a rozhodnutím č. j. 102587-8/2021-570000-12 ze dne 11. 8. 2021 žalovaného uznal vinným ze spáchání přestupku a uložil mu pokutu ve výši 3 000 Kč. Dne 26. 8. 2021 podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím, kdy pokuta za přestupek byla snížena na 1 000 Kč.

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž dle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného.
6. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
7. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podle § 65 s. ř. s. podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Krajský soud konstatuje, že žaloba byla podána řádně a včas a splňuje všechny zákonem předepsané náležitosti.
8. Pokud se týče skutkových okolností sporu, mezi stranami je nesporné, že došlo k použití zpoplatněné pozemní komunikace vozidlem, za něž nebyl uhrazen časový poplatek. Byly tak naplněny znaky objektivní stránky přestupku dle § 42a odst. 2 zákona o pozemních komunikacích. Dle citovaného ustanovení se řidič vozidla v systému časového zpoplatnění dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21 užije bez úhrady časového poplatku zpoplatněnou pozemní komunikaci vozidlem, které není osvobozeno od zpoplatnění.
9. Není dále sporu o tom, že žalobce chtěl časový poplatek uhradit, avšak v důsledku chyby pracovníce kontaktního místa České pošty nedošlo k připsání úhrady k vozidlu, jež následně řídil. Pracovnice pošty totiž uvedla zkratku státu registrace vozidla „GR“ namísto „CZ“ a registrační značku (SPZ) uvedla jako „M.“ namísto „M.“.
10. Zásadní otázkou ve sporu je posouzení daného omylu pracovníce pošty ve vztahu k zavinění žalobce.

11. Žalobce spoléhající na správnost zaevidování časového poplatku pracovnící pošty se mylně domníval, že řídí automobil se zaplaceným časovým poplatkem. Dle § 16 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „přestupkový zákon“), kdo při spáchání činu nezná ani nepředpokládá jako možnou skutkovou okolnost, která je znakem přestupku, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti. Správní orgány se tedy správně zaměřily na otázku možného zavinění nedbalostního, kdy v úvahu přicházela z povahy věci nedbalost nevědomá (§ 15 odst. 3 písm. b) přestupkového zákona), tedy situace, kdy pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Vede-li se totiž řízení o deliktu, který lze spáchat netoliko úmyslně, nýbrž i z nedbalosti, „*nutno v každém případě uvážiti, zda omyl sám nebyl přivoděn nedbalostí, t. j. zda tu nebyla povinnost přesvědčiti se o pravém stavu před činem*“ (J. Kallab: Trestní právo hmotné platné v zemi české a moravskoslezské. Praha 1935, s. 59).
12. Žalovaný se této otázce podrobně věnoval v napadeném rozhodnutí a soud se s jeho závěry ztotožňuje. Žalobce v žalobě tvrdí, že doklad o koupi vizuálně zkontroloval, ale chyby si nevšiml,

žalovaný uvedl, že se na doklad „vůbec nepodíval“. Obojí tvrzení nelze ze spisového materiálu doložit, pro posouzení věci samé je však nerozhodné, neboť z podkladů rozhodnutí plyne naprosto nepochybně, že pokud si žalobce vůbec doklad zkontroloval, neučinil tak natolik pečlivě, aby obě chyby odhalil. Přitom v použitém fontu existuje rozdíl mezi „O“ a „0“, byť je nepatrný, a rozdíl mezi písmeny „GR“ a „CZ“ je zřejmý (navíc státní příslušnost není uvedena nějak speciálně „drobným písmem“, ale celý doklad je tištěn fontem stejné velikosti). Ke zvýšené opatrnosti měl žalobce vést i neobvyklý formát registrační značky. Navíc žalovaný správně poukázal na možnost ověření pomocí autorizačního kódu ke správě elektronické dálniční známky. Soud tedy uzavírá, že žalovaný neučinil vše, co bylo možno v jeho situaci obvykle očekávat, k ověření pravého stavu věci před činem. Míra jeho opatrnosti nebyla přiměřená okolnostem a situaci (srov. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 13 A 4/2019-43 ze dne 12. 4. 2021). Jeho omyl tak byl přivoděn jeho nedbalostí. Není důvodná žalobní námitka, že by měl žalobce vycházet z presumpce správnosti úkonů pracovnice pošty. V případě koupě dálniční známky je kupující ve vztahu k poště v čistě soukromoprávním poměru. Žalobci měla na základě kontroly vydaného dokladu vzniknout přinejmenším pochybnost, ohledně níž mohl nabýt jistoty právě kontrolou pomocí autorizačního kódu.
13. Pokud se týče výtek žalobce ohledně úvah prvostupňového orgánu o zavinění, pak soud uvádí, že na prvostupňové a druhostupňové rozhodnutí je třeba pohlížet jako na jeden celek. Nedostatky prvostupňového rozhodnutí může napravit druhostupňový orgán, což se v projednávané věci stalo.
14. Pokud se týče poukazu na novost systému elektronických dálničních známek, pak tato skutečnost může být vyhodnocena jako polehčující okolnost, nikoli jako okolnost vyvíňující. Na druhé straně právě novost systému měla vést žalobce ke zvýšené míře opatrnosti při koupi elektronické dálniční známky.

15. K námitce nedostatečného vypořádání kritéria společenské škodlivosti soud předně poukazuje na fakt, že judikatura správních soudů stojí setrvale na stanovisku, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech i materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti (srov. např. rozsudek NSS č. j. 5 As 104/2008-45 ze dne 14. 12. 2009 či č. j. 1 As 118/2012-23 ze dne 27. 9. 2012). Není proto třeba jeho existenci zvlášť v každém jednotlivém případě dovozovat. V napadeném rozhodnutí žalovaný shledal společenskou škodlivost nízkou, a podle toho upravil i výši sankce. Poukázal i na to, že typově dochází ke spáchání přestupku kvůli nesprávnému zadání údaje o registrační značce, přičemž k danému typu přestupkové činnosti dokonce vydalo Ministerstvo dopravy své stanovisko, týkající se mj. i výše ukládaných pokut. Soud dodává, že škodlivost žalobcova jednání je dána nejen zájmem na úhradě poplatků za použití zpoplatněných pozemních komunikací, ale i zájmem na efektivní kontrole těchto úhrad.

V. Závěr a náklady řízení

16. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 21. 12. 2022

JUDr. Daniel Spratek, Ph.D.
samosoudce